494

# ZÁKON

## Slovenskej národnej rady

z 5. novembra 1991

## o štátnej správe v odpadovom hospodárstve

Slovenská národná rada sa uzniesla na tomto zákone:

### Orgány štátnej správy v odpadovom hospodárstve a ich pôsobnosť

§ 1

#### Orgány štátnej správy v odpadovom hospodárstve

Štátnu správu v odpadovom hospodárstve podľa zákona o odpadoch[1]) a tohto zákona vykonávajú:

a) Slovenská komisia pre životné prostredie,[2])
b) Slovenská inšpekcia životného prostredia,[3])
c) úrady životného prostredia.[4])

§ 2

#### Slovenská komisia pre životné prostredie

(1) Slovenská komisia pre životné prostredie (ďalej len „komisia“) je ústredným orgánom štátnej správy odpadového hospodárstva.

(2) Komisia

a) riadi výkon štátnej správy v odpadovom hospodárstve,
b) vykonáva hlavný štátny dozor v odpadovom hospodárstve,
c) vydáva, aktualizuje a zverejňuje program odpadového hospodárstva Slovenskej republiky,
d) dáva súhlas podľa § 4 ods. 1 písm. g) zákona o odpadoch na tranzitnú prepravu odpadov cez územie Slovenskej republiky,
e) dáva súhlas podľa § 3 ods. 4 a 5 a § 4 ods. 1 písm. e) zákona o odpadoch na dovoz odpadov na územie Slovenskej republiky,
f) dáva súhlas podľa § 3 ods. 6 a § 4 ods. 1 písm. f) zákona o odpadoch na vývoz nebezpečných odpadov,

g) dáva súhlas podľa § 6 ods. 2 zákona o odpadoch na prepravu nebezpečných odpadov presahujúcu územie okresu,

h) ukladá prevádzkovateľovi zariadenia na zneškodňovanie odpadov podľa § 8 ods. 2 písm. e) zákona o odpadoch povinnosť zneškodniť určený odpad; na to si vyžiada stanovisko príslušného orgánu štátnej zdravotníckej správy,[5])

i) plní ďalšie úlohy vyplývajúce z tohto zákona a zo súvisiacich predpisov.

### § 3

### Slovenská inšpekcia životného prostredia

(1) Slovenská inšpekcia životného prostredia (ďalej len „inšpekcia“) je odborným kontrolným orgánom, prostredníctvom ktorého komisia vykonáva hlavný štátny dozor v odpadovom hospodárstve v rozsahu § 8 ods. 2 tohto zákona.

(2) Za porušenie povinností uložených zákonom o odpadoch, týmto zákonom a všeobecne záväznými právnymi predpismi a rozhodnutiami vydanými na ich základe, ktoré zistila svojou kontrolnou činnosťou, ukladá inšpekcia pokuty.[6])

## Úrady životného prostredia

### § 4

### Okresný úrad životného prostredia

Okresný úrad životného prostredia

a) dáva podľa § 6 ods. 2 zákona o odpadoch súhlas na prepravu nebezpečných odpadov presahujúcu územie obvodu,

b) dáva podľa § 4 ods. 2 zákona o odpadoch vyjadrenie k zariadeniam a činnostiam, ktoré svojím dopadom presahujú územie obvodu,

c) zakáže podľa § 9 zákona a odpadoch do odstránenia závady činnosť

   1. pôvodcu, ak nemá zabezpečené využitie alebo zneškodnenie odpadu a ak by v dôsledku toho mohlo dôjsť k závažnej ekologickej ujme,
   2. prevádzkovateľa zariadenia na zneškodňovanie odpadov, ak tento nesplní povinnosti ustanovené zákonom o odpadoch alebo jeho vykonávacími predpismi a ak by v dôsledku toho mohlo dôjsť k závažnej ekologickej ujme,

d) poskytuje pôvodcovi podľa § 4 ods. 5 zákona o odpadoch na jeho požiadanie informácie o existencii a sídlach zariadení vhodných na zneškodnenie ním vyprodukovaného odpadu,

e) vydáva, aktualizuje a zverejňuje program odpadového hospodárstva pre územie okresu,

f) vydáva v odpadovom hospodárstve pre územie okresu všeobecne záväzné vyhlášky.[7])

### § 5

### Obvodný úrad životného prostredia

(1) Obvodný úrad životného prostredia dáva podľa § 4 ods. 1 zákona o odpadoch súhlas na:

a) prevádzkovanie zariadenia na zneškodňovanie odpadov,[8])
b) nakladanie s nebezpečným odpadom s výnimkou prepravy presahujúcej územie obvodu, pokiaľ nie je vydaný súhlas podľa písmena d),
c) vydanie prevádzkového poriadku zariadenia na zneškodňovanie odpadov,
d) podnikanie v oblasti nakladania s odpadmi.[9])

(2) Obvodný úrad životného prostredia dáva podľa § 4 ods. 2 zákona o odpadoch vyjadrenie:
a) k zriadeniu zariadenia na zneškodňovanie odpadov,
b) pri výstavbe dotýkajúcej sa odpadového hospodárstva,
c) k pripravovaným zmenám výrobného procesu alebo výroby súvisiacej so zmenou nakladania s odpadmi.

(3) Obvodný úrad životného prostredia
a) určuje pôvodcom a prevádzkovateľom zariadení na zneškodňovanie odpadov podľa § 15 zákona o odpadoch osobitné podmienky na odstránenie závadného stavu,
b) vydáva, aktualizuje a zverejňuje program odpadového hospodárstva pre územie obvodu,
c) poskytuje pôvodcovi podľa § 4 ods. 5 zákona o odpadoch na jeho požiadanie informácie o existencii a sídlach zariadení vhodných na zneškodnenie ním vyprodukovaného odpadu,
d) schvaľuje programy odpadového hospodárstva pôvodcov,
e) rozhoduje podľa osobitných predpisov o vyrubení poplatkov za uloženie odpadov,
f) ukladá pri porušení povinností uložených zákonom o odpadoch a týmto zákonom nápravné opatrenia podľa § 4 ods. 4 písm. c) zákona o odpadoch a pokuty podľa § 11 a 12 zákona o odpadoch a § 18 ods. 1 tohto zákona,
g) prejednáva priestupky v odpadovom hospodárstve,[10])
h) vedie evidenciu hlásení

1. pôvodcov a právnických a fyzických osôb oprávnených na vykonávanie zberu, výkupu a úpravy odpadov o vzniku, množstve, charaktere a spôsobe využitia, prípadne zneškodnenia zvláštneho odpadu podľa § 5 ods. 1 písm. d) zákona o odpadoch,
2. prevádzkovateľov zariadení na zneškodňovanie odpadov o množstve, charaktere a spôsobe zneškodnenia nebezpečného odpadu podľa § 8 ods. 2 písm. d) zákona o odpadoch,
3. prepravcov a dopravcov o množstve a druhu nebezpečného odpadu a o spôsobe jeho prepravy podľa § 6 ods. 1 písm. c) zákona o odpadoch.

## § 6

## Obec

(1) Obec vydáva všeobecne záväzné nariadenia pre nakladanie s komunálnym odpadom vznikájúcim na jej území.[11])

(2) Obec sa vyjadruje k návrhom programov odpadového hospodárstva pôvodcov odpadov pôsobiacich na jej území.

## Štátny dozor v odpadovom hospodárstve

### § 7

### Štátny dozor úradov životného prostredia

Úrady životného prostredia dozerajú na dodržiavanie ustanovení zákona o odpadoch, tohto zákona a všeobecne záväzných právnych predpisov vydaných na ich základe, ako i na dodržiavanie nimi vydaných rozhodnutí a v rozsahu svojej pôsobnosti ukladajú opatrenia na odstránenie zistených závad a pokuty.

### § 8

### Hlavný štátny dozor

(1) Komisia dozerá v rámci hlavného štátneho dozoru, ako úrady životného prostredia vykonávajú ustanovenia zákona o odpadoch, tohto zákona a všeobecne záväzných právnych predpisov vydaných na ich základe. Ak zistí závady, je oprávnená vyžadovať ich odstránenie.

(2) Pri výkone hlavného štátneho dozoru komisia dozerá, ako právnické a fyzické osoby oprávnené na podnikanie, pri činnosti ktorých vzniká iný ako komunálny odpad, a obce dodržiavajú zákon o odpadoch, tento zákon, všeobecne záväzné právne predpisy vydané na ich základe a rozhodnutia úradov životného prostredia v odpadovom hospodárstve.

### § 9

### Oprávnenia osôb vykonávajúcich štátny dozor v odpadovom hospodárstve

(1) Osoby vykonávajúce štátny dozor podľa § 7 a 8 tohto zákona sú pri plnení svojich úloh oprávnené vstupovať na pozemky, do podnikov, zariadení a objektov, ak na to nie je potrebné povolenie podľa osobitných predpisov, ďalej vykonávať potrebné zisťovania, požadovať potrebné údaje a vysvetlenia a nazerať do príslušných dokladov.

(2) Pri výkone štátneho dozoru sú osoby povinné

a) preukázať sa preukazom alebo poverením orgánu, na základe ktorých možno dozor vykonávať,

b) zachovávať mlčanlivosť o veciach tvoriacich štátne, hospodárske a služobné tajomstvo, o ktorých sa pri výkone štátneho dozoru dozvedel.[12])

### § 10

### Program odpadového hospodárstva

(1) Program odpadového hospodárstva (ďalej len „program“) určuje ciele odpadového hospodárstva územného obvodu, jeho časti alebo pôvodcu. Je podkladom pri nakladaní s odpadmi a jedným z podkladov pre zostavovanie územnoplánovacej dokumentácie.

(2) Komisia vydáva program odpadového hospodárstva Slovenskej republiky, ktorého ciele sú záväzné pre programy odpadového hospodárstva úradov životného prostredia.

(3) Okresný úrad životného prostredia vydáva program okresu alebo jeho časti, ktorého ciele sú záväzné pre programy odpadového hospodárstva obvodných úradov životného prostredia.

(4) Program možno po dohode príslušných úradov životného prostredia vydať i pre územie viacerých okresov, obvodov alebo ich častí.

(5) Program úradu životného prostredia je spravidla podkladom pre vydávanie súhlasov a vyjadrení podľa § 4 ods. 1 a 2 zákona o odpadoch.

(6) Pôvodca vypracúva vlastný program, ktorý schvaľuje príslušný obvodný úrad životného prostredia. Pôvodca iného ako komunálneho odpadu je povinný zosúladiť svoj program s programom obce, ktorej územia sa program dotýka.

(7) Komisia a úrad životného prostredia alebo nimi poverené organizácie môžu od každého, kto nakladá s odpadmi, bezplatne požadovať informácie potrebné pre zostavenie a dopĺňanie programu alebo si u nich tieto informácie zisťovať.

(8) Podrobnosti o obsahu a spôsobe vypracúvania a vydávania programov upraví komisia vyhláškou.

## § 11

## Konanie a evidencia

(1) Ak nie je výslovne ustanovené inak, vzťahujú sa na konanie podľa tohto zákona všeobecné predpisy o správnom konaní.[13])

(2) Odvolanie podané proti rozhodnutiu o uložení opatrenia na odstránenie protiprávneho stavu podľa § 4 ods. 4 písm. c) zákona o odpadoch a proti rozhodnutiu o zastavení činnosti pôvodcu a prevádzkovateľa zariadenia na zneškodňovanie odpadov podľa § 4 ods. 4 písm. d) zákona o odpadoch nemá odkladný účinok.

(3) Súhlas a vyjadrenie podľa § 4 ods. 1 a 2 zákona o odpadoch sú záväznými podkladmi pre orgány vydávajúce podľa iných právnych predpisov rozhodnutia o umiestnení, povolení či užívaní stavieb, zariadení alebo činností.

(4) Účastníkom konania pri vydávaní súhlasov je vždy obec, na území ktorej sa nachádza zariadenie na zneškodňovanie odpadov alebo sa vykonáva činnosť, pri ktorej odpady vznikajú.

(5) Komisia vo vyhláške určí

a) v ktorých prípadoch je súčasťou žiadosti o vydanie súhlasu a vyjadrenia odborný posudok o vplyve uvažovanej činnosti alebo zariadenia na životné prostredie,

b) postup pri ustanovovaní fyzických a právnických osôb oprávnených vydávať odborné posudky vo veciach odpadov.

(6) Odborný posudok si žiadateľ zaobstaráva na vlastné náklady.

## § 12

## Miestna príslušnosť

Miestna príslušnosť orgánov štátnej správy v odpadovom hospodárstve je určená

a) miestom činnosti pri produkcii odpadov,

b) umiestnením zariadenia na zneškodňovanie odpadov,

c) miestom, kde sa odpad nachádza,

d) miestom sídla prepravcu a dopravcu odpadu.

§ 13

## Zmena, zrušenie a zánik súhlasu

(1) Orgán štátnej správy v odpadovom hospodárstve môže z vlastného podnetu alebo na návrh ním vydaný súhlas

a) zmeniť,

1. ak to vyžadujú požiadavky starostlivosti o životné prostredie alebo iné dôležité záujmy spoločnosti,
2. ak dôjde k zmene skutočností rozhodujúcich pre udelenie súhlasu, najmä ak rozsah súhlasu trvalo presahuje potrebu oprávneného,
3. ak oprávnený nedodrží podmienky určené v súhlase,

b) zrušiť

1. v prípadoch uvedených pod písmenom a), ak vznikla alebo hrozí vznik neodstrániteľnej ekologickej ujmy, inej závažnej škody alebo havárie,
2. ak používané technické vybavenie nie je schopné zaistiť plnenie podmienok ochrany životného prostredia určené v právnom predpise alebo technickej norme,
3. ak oprávnený bez závažného dôvodu nevyužije súhlas po dobu dlhšiu ako 1 rok.

(2) Súhlas na nakladanie s odpadmi zaniká

a) uplynutím doby, na ktorú bol udelený,

b) zánikom zariadenia na zneškodňovanie odpadov,

c) zánikom činnosti, na ktorú bol udelený.

(3) Náklady vzniknuté podľa odseku 1 znáša oprávnený okrem prípadu, keď rozhodujúca skutočnosť vznikla bez jeho zavinenia.

## Evidencia súhlasov a vyjadrení

§ 14

Orgány štátnej správy v odpadovom hospodárstve sú povinné viesť evidenciu o nimi vydaných súhlasoch, rozhodnutiach a vyjadreniach

§ 15

(1) V prípade verejného záujmu rozhodne po prerokovaní s dotknutou obcou o zriadení a umiestnení zariadenia na zneškodňovanie odpadov okresný úrad životného prostredia. Okresný úrad je povinný úplne, včas a verejne informovať obyvateľov a orgány dotknutej obce o všetkých podmienkach umiestnenia a zriadenia takéhoto zariadenia.

(2) Pri strete záujmov okresných úradov rozhodne o zriadení a umiestnení komisia.

## Podmienky zberu a výkupu odpadov

### § 15a

(1) Právnické a fyzické osoby, ktoré majú súhlas na podnikanie v oblasti nakladania s odpadmi podľa § 5 ods. 1 písm. d) zamerané na zber a výkup odpadov (ďalej len „výkupca"), sú povinné vyžadovať preukazovanie totožnosti alebo obchodného mena od fyzických alebo právnických osôb, od ktorých odoberajú alebo vykupujú farebné kovy alebo iné odpady ustanovené nariadením vlády Slovenskej republiky; bez preukázania totožnosti alebo obchodného mena výkupca tieto odpady neprevezme ani nevykúpi.

(2) Výkupca je povinný viesť evidenciu o osobách uvedených v odseku 1, ako aj o druhoch a množstve odpadov od nich prevzatých alebo vykúpených.

### § 15b

Za nesplnenie povinnosti podľa § 15a môže obvodný úrad životného prostredia alebo inšpekcia uložiť pokutu do výšky 200 000,- Kčs.

## Spoločné, prechodné, záverečné a zrušovacie ustanovenia

### § 16

Týmto zákonom nie je dotknutá pôsobnosť orgánov štátnej zdravotníckej správy a orgánov ochrany prírodných liečivých kúpeľov a prírodných liečivých zdrojov.[5])

### § 17

(1) Kto vykonáva ku dňu účinnosti tohto zákona činnosť podliehajúcu udeleniu súhlasu, je povinný požiadať o jeho vydanie príslušný orgán štátnej správy v odpadovom hospodárstve v lehote do 6 mesiacov odo dňa účinnosti tohto zákona.

(2) Vlastník, užívateľ alebo ten, kto má právo hospodárenia k pozemku, na ktorom je umiestnená skládka odpadu, je povinný ohlásiť túto skutočnosť v lehote do 6 mesiacov odo dňa účinnosti tohto zákona príslušnému obvodnému úradu životného prostredia, ktorý rozhodne o podmienkach jej ďalšieho prevádzkovania alebo likvidácie.

### § 18

(1) Za nesplnenie povinností podľa § 16 uloží obvodný úrad životného prostredia alebo inšpekcia právnickej osobe alebo fyzickej osobe oprávnenej na podnikanie pokutu do výšky 200 000,- Kčs.

(2) Pokutu možno uložiť do jedného roka odo dňa, kedy sa o porušení povinnosti príslušný orgán štátnej správy odpadového hospodárstva dozvedel, najneskôr do 2 rokov odo dňa účinnosti tohto zákona.

(3) Nesplnenie povinností podľa § 17 občanom je priestupkom na úseku ochrany životného prostredia.[14])

§ 19

Pokuty uložené úradmi životného prostredia a inšpekciou sú príjmom Štátneho fondu životného prostredia Slovenskej republiky.[15])

§ 20

(1) V § 16 písm. c) zákona SNR č. 347/1990 Zb. sa vypúšťajú slová „tuhý domový odpad".

(2) V § 6 ods. 1 písm. e) zákona SNR č. 347/1990 Zb. sa slová „koncepčných otázok nakladania s tuhým komunálnym odpadom" nahrádzajú slovami „odpadového hospodárstva".

(3) V § 1 ods. 3 písm. e) zákona SNR č. 595/1990 Zb. sa slová „koncepčné otázky nakladania s tuhým komunálnym odpadom" nahrádzajú slovami „odpadové hospodárstvo".

§ 21

Zrušuje sa vyhláška Ministerstva vnútra Slovenskej socialistickej republiky č. 12/1972 Zb. o hospodárení so zbernými surovinami v znení vyhlášok Ministerstva vnútra Slovenskej socialistickej republiky č. 110/1974 Zb. a č. 138/1978 Zb.

§ 22

Tento zákon nadobúda účinnosť dňom vyhlásenia.

F. Mikloško v. r.

J. Čarnogurský v. r.

---

[1]) Zákon č. 238/1991 Zb. o odpadoch (ďalej len „zákon o odpadoch").

[2]) Zákon SNR č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v znení zákona SNR č. 197/1991 Zb. a zákona SNR č. 298/1991 Zb.
§ 2 zákona SNR č. 595/1990 Zb. o štátnej správe pre životné prostredie.

[3]) § 7 a 8 zákona SNR č. 595/1990 Zb.

[4]) § 3 až 6 zákona SNR č. 595/1990 Zb.

[5]) Zákon č. 20/1966 Zb. o starostlivosti o zdravie ľudu v znení zákona SNR č. 419/1991 Zb.

[6]) § 11 a 12 zákona o odpadoch a § 18 ods. 1 tohto zákona.

[7]) Článok 139a ústavného zákona č. 143/1968 Zb. o česko-slovenskej federácii v znení neskorších predpisov.

[8]) § 126 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánování a stavebnom poriadku (stavebný zákon).

[9]) Napríklad:
§ 27 ods. 3 *zákonu,* č. 104/1990 Zb. o akciových spoločnostiach.
§ 7 ods. 3 zákona č. 105/1990 Zb. o súkromnom podnikaní občanov.
§ 12 ods. 2 písm. b) zákona č. 111/1990 Zb. o štátnom podniku.

§ 111a ods. 3 Hospodárskeho zákonníka.

[10]) § 45 a § 47 ods. 1 písm. h) zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení zákona SNR č. 524/1990 Zb.

[11]) § 6 zákona SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení.

[12]) Zákon č. 102/1971 Zb. o ochrane štátneho tajomstva v znení zákona č. 383/1990 Zb.

[13]) Zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok).

[14]) § 45 zákona SNR č. 372/1990 Zb. v znení zákona SNR č. 524/1990 Zb.

[15]) § 3 ods. 2, § 5 ods. 3 písm. f) a § 18 ods. 1 tohto zákona.
§ 3 písm. n) zákona SNR č. 128/1991 Zb. o Štátnom fonde životného prostredia Slovenskej republiky.